

prima instanță: I. Muruianu

(Curtea de Apel Chișinău)

Instanța de recurs: Iu. Sîrcu, T. Chișca-Doneva, Iu. Bejenaru

(Curtea Supremă de Justiție)

dosarul nr. 2rhc-120/16

Î N C H E I E R E

14 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu,
Tamara Chișca-Doneva, Iurie Bejenaru

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, cererea de revizuire depusă de către Guvernul Republicii Moldova,

în pricina civilă a Întreprinderii de Stat „Stațiunea Tehnologico – Experimentală Pașcani”, în proces de insolabilitate,

împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 10 martie 2016, prin care a fost respins recursul declarat de către Instituția Publică „Institutul de Fitotehnie Porumbeni”,

c o n s t a t ă

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2015, a fost intentat procesul de insolabilitate față de ÎS „Stațiunea Tehnologico – Experimentală Pașcani”, cu desemnarea în calitate de administrator al insolabilității Chicu Dumitru.

La 21 iulie 2015, administratorul insolabilității Chicu Dumitru a depus cerere privind constatarea faptului cu valoare juridică prin recunoașterea dreptului de proprietate al ÎS „Stațiunea Tehnologico – Experimentală Pașcani”, în proces de insolabilitate, asupra următoarelor bunuri: „Complex Agroindustrial” compus din bunuri imobile, inclusiv cu toate anexele, cu numerele cadastrale: 3147108.004.01; 3147108.004.02; 3147108.004.03; 3147108.004.04; 3147108.004.05; 3147108.004.06; 3147108.004.07; 3147108.004.08; 3147108.004.09; 3147108.004.10; 3147108.004.11; 3147108.004.12, și asupra bunurilor imobile, inclusiv cu toate anexele, cu numerele cadastrale: 3147105.001.01; 3147105.001.18; 3147105.001.19; 3147105.001.20; 3147105.001.21; 3147105.001.22; 3147105.001.23; 3147105.001.24; 3147105.001.28; 3147105.001.29; 3147105.001.30; 3147105.001.31; 3147105.001.32; 3147105.001.33; 3147105.001.34; 3147105.001.35; 3147105.001.36; 3147105.001.37; 3147105.001.38; 3147105.001.39; 3147105.001.48; 3147105.001.49; 3147105.001.50; 3147105.001.52; 3147105.001.54; 3147105.001.56.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2015, a fost admisă cererea administratorului insolvenței Chicu Dumitru și s-a constatat faptul cu valoare juridică prin recunoașterea dreptului de proprietate al ÎS „Stațiunea Tehnologico – Experimentală Pașcani”, în proces de insolvență, asupra următoarelor bunuri: „Complex Agroindustrial” compus din bunuri imobile, inclusiv cu toate anexele, cu numerele cadastrale: 3147108.004.01; 3147108.004.02; 3147108.004.03; 3147108.004.04; 3147108.004.05; 3147108.004.06; 3147108.004.07; 3147108.004.08; 3147108.004.09; 3147108.004.10; 3147108.004.11; 3147108.004.12, și asupra bunurilor imobile, inclusiv cu toate anexele, cu numerele cadastrale: 3147105.001.01; 3147105.001.18; 3147105.001.19; 3147105.001.20; 3147105.001.21; 3147105.001.22; 3147105.001.23; 3147105.001.24; 3147105.001.28; 3147105.001.29; 3147105.001.30; 3147105.001.31; 3147105.001.32; 3147105.001.33; 3147105.001.34; 3147105.001.35; 3147105.001.36; 3147105.001.37; 3147105.001.38; 3147105.001.39; 3147105.001.48; 3147105.001.49; 3147105.001.50; 3147105.001.52; 3147105.001.54; 3147105.001.56. A fost obligată ÎS „Cadastru” să înregistreze în Registrul Bunurilor Imobile pe ÎS „Stațiunea Tehnologico – Experimentală Pașcani”, în proces de insolvență, ca proprietar al bunurilor menționate în această încheiere.

La 20 noiembrie 2015, Instituția Publică „Institutul de Fitotehnie Porumbeni” a declarat recurs nemotivat împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2015.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 10 martie 2016, recursul declarat de către Instituția Publică „Institutul de Fitotehnie Porumbeni” a fost respins ca fiind nemotivat.

La 27 iulie 2016, Guvernul RM a depus cerere de revizuire împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 10 martie 2016, solicitând în temeiul prevederilor art. 449 lit. c) CPC admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 10 martie 2016 și încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2015 cu remiterea pricinii spre rejudecare în instanța de insolvență.

În motivarea cererii de revizuire, revizuentul a invocat că nu a fost atras în acest proces, fiindu-i astfel lezate drepturile în calitate de proprietar al patrimoniului statului, dat fiind faptul că bunurile imobile pot fi transmise întreprinderilor de stat doar cu drept de folosință, pe când dreptul de dispoziție asupra lor este exercitat în exclusivitate de către Guvern.

La 23 noiembrie 2016, în adresa ÎS „Stațiunea Tehnologico – Experimentală Pașcani” a fost expediată copia cererii de revizuire cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la aceasta.

La 12 decembrie 2016, administratorul insolvenței ÎS „Stațiunea Tehnologico – Experimentală Pașcani”, Chicu Dumitru, a depus referință, solicitând respingerea cererii de revizuire, deoarece a fost depusă cu omiterea termenului de trei luni prevăzut de art. 450 lit. c) CPC, or, dispozitivul încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2015 a fost publicat în Monitorul Oficial al RM din 06 noiembrie 2015, iar decizia Curții Supreme de Justiție din 10 martie 2016 a fost publicată pe pagina web a instanței în ziua emiterii, devenind astfel publice .

Studiind materialele dosarului și verificând argumentele invocate în cererea de revizuire, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire depusă de Guvernul RM întemeiată și care urmează a fi admisă cu casarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 10 martie 2016 și încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2015, cu restituirea pricinii spre rejudecare în prima instanță, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 449 lit. c) CPC, revizuirea se declară în cazul în care instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

În conformitate cu art. 453 al. (1) lit. b) CPC, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheierea de admitere a cererii de revizuire și de casare a hotărârii sau deciziei supuse revizuirii.

Din materialele dosarului rezultă că în prezenta pricină nu a fost atras în proces Guvernul RM, care conform art. 12 din Legea cu privire la Guvern nr. 64 din 31 mai 1990, exercită funcțiile de proprietar al patrimoniului statului, la caz patrimoniul ÎS „Stațiunea Tehnologico – Experimentală Pașcani” aparținând în totalitate statului.

Conform art. 5 din Legea privind administrarea și deetimizarea proprietății publice nr. 121 din 04 mai 2007, Guvernul, prin intermediul organelor centrale de specialitate și al altor autorități administrative este autoritatea ce are atribuții în domeniul administrării și deetimizării proprietății de stat.

Art. 1 alin. (1) din Legea cu privire la întreprinderea de stat nr. 146 din 16 iulie 1994, prevede că întreprinderea de stat este o întreprindere al cărei capital social aparține în întregime statului.

De asemenea, din prevederile art. 3 alin. (1) din aceeași Lege, reiese nemijlocit că bunurile care sunt constituite din teren, fonduri fixe și circulante sau alte valori sunt transmise în gestiune întreprinderii.

Totodată, conform alin. (2) al aceleiași norme, modul de posesiune, folosință și dispunere de bunurile întreprinderii se stabilește de legislație și de statutul întreprinderii.

Potrivit pct. 19 din Statutului ÎS „Stațiunea Tehnologico – Experimentală Pașcani”, aprobat prin Ordinul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare nr. 250 din 31 decembrie 2010, patrimoniul întreprinderii aparține în totalitate statului.

Coroborând prevederile legale citate, rezultă că bunurile imobile pot fi transmise doar cu drept de folosință întreprinderilor de stat, iar dreptul de dispoziție asupra lor este exercitat în exclusivitate de către Guvern.

Prin urmare, fiind examinată chestiunea privind constatarea faptului cu valoare juridică prin recunoașterea dreptului de proprietate al ÎS „Stațiunea Tehnologico – Experimentală Pașcani”, în proces de insolabilitate asupra unor bunuri imobile (terenuri, construcții), s-a emis o hotărâre prin care au fost atinse drepturile unei persoane care nu a fost atrasă în proces, și anume Guvernul RM.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție atestă că la judecarea prezentei cauze revizuentul Guvernul RM, nemijlocit sau prin intermediul organelor centrale de specialitate și al altor autorități administrative, a fost lipsit de dreptul de a-și apăra interesele și drepturile sale, ce constituie element

esențial al noțiunii generale de proces echitabil conținut în art. 6 §1 Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În acest sens, instanța reține jurisprudența Curții Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului (cauza Business și Investiții pentru Toți împotriva Moldovei, 22 septembrie 2009), potrivit căreia examinarea unei cauze care ar putea afecta drepturile și interesele unui terț, fără a atrage partea respectivă constituie un temei expres prevăzut pentru revizuire.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și cauza Nichitin contra Rusiei în care Curtea menționează că este posibil redeschiderea procesului atunci când se atestă încălcări grave și esențiale de aplicare a legii în procesul examinării cauzei, care au condus la soluționarea incorectă a pricinii.

Nu poate fi reținut argumentul administratorului insolabilității Chicu Dumitru, invocat în referința depusă la cererea de revizuire, precum că revizuentul a depus prezenta cerere de revizuire cu încălcarea termenului de 3 luni prevăzut de art. 450 lit. c) CPC, or, materialele dosarului nu conțin informații despre comunicarea revizuentului a conținutului actelor judecătorești a căror revizuire se cere, iar Guvernul la rândul său a prezentat proba că a luat cunoștință cu încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2015 și decizia Curții Supreme de Justiție din 10 martie 2016 la 21 iulie 2016, cererea de revizuire fiind depusă la 27 iulie 2016.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite cererea de revizuire depusă de Guvernul RM, a casa decizia Curții Supreme de Justiție din 10 martie 2016 și încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2015, cu restituirea pricinii spre rejudecare în prima instanță, în același complet de judecată.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se admite cererea de revizuire depusă de către Guvernul Republicii Moldova.

Se casează decizia Curții Supreme de Justiție din 10 martie 2016 și încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2015, în pricina civilă a Întreprinderii de Stat „Stațiunea Tehnologico – Experimentală Pașcani”, în proces de insolabilitate, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Iurie Bejenaru